

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Філологічний факультет
Кафедра польської філології

Затверджено
на засіданні кафедри польської філології
філологічного факультету
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 1 від 31 серпня 2023 р.)

В.о. завідувача кафедри
(Лозинська О.Г.)

Силабус з навчальної дисципліни
«ІСТОРІЯ ОСНОВНОЇ СЛОВ'ЯНСЬКОЇ (ПОЛЬСЬКОЇ) ЛІТЕРАТУРИ:
СЕРЕДНЬОВІЧЧЯ, РЕНЕСАНС»,
що викладається в межах ОПП (ОПН) «Польська мова та література»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
для здобувачів з спеціальності 035 Філологія.
Спеціалізація 035.033 слов'янські мови та літератури (переклад включно),
перша – польська

Львів – 2023 р.

**Силабус курсу Історія польської літератури.Середньовіччя. Ренесанс.
2023- 2024 навчального року**

Назва курсу	Історія польської літератури. Середньовіччя. Ренесанс
Адреса викладання курсу	Львівський національний університет ім. Івана Франка, м. Львів, вул. Університетська, 1.
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Філологічний факультет, кафедра польської філології
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	03 Гуманітарні науки. Спеціальність 035 Філологія. Спеціалізація 035.033 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – польська
Викладачі курсу	доц. Левко Уляна Елізбарівна
Контактна інформація викладачів	uliana.levko@lnu.edu.ua
Консультації по курсу відбуваються	Вівторок 11.50-13.10 вул. Університетська, 1 аудиторія 327
Сторінка курсу	https://philology.lnu.edu.ua/course/istoriya-osnovnoji-slovianskoji-polskoji-literatury-3
Інформація про курс	Курс «Історія польської літератури» є одним з профілюючих для студентів-полоністів у системі підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» на польському відділенні філологічного факультету Львівського національного університету імені Івана Франка. Він охоплює вісім історичних періодів розвитку польської літератури від середньовіччя до міжвоєнного двадцятиліття включно. Курс є базовим для студентів-полоністів. Вивчаючи його, вони набувають знання про історико-культурний процес у Польщі та його суспільно-політичне тло, усвідомлюють спадкоємність культурних традицій, взаємозв'язок культурних епох. Студенти вивчають біографії і творчість найважливіших представників польської літератури, читають їхні твори, вчатьса самостійно їх аналізувати та інтерпретувати.
Коротка анотація курсу	У курсі йдеться про розвиток літератури у системі культури, розвиток літератури в епоху середньовіччя та Відродження, функції літератури, її типологічні риси, система жанрів, історичну генеза пам'яток польської літератури, європейські впливи на розвиток польської літератури, історію становлення національної польської літератури; вивчаються біографії основних представників літератури польського середньовіччя та Ренесансу, їхні твори.
Мета та цілі курсу	Орієнтуватися в історико-літературному процесі, розуміти спадкоємність, а також специфіку епох середньовіччя та Ренесансу; характеризувати кожен з цих періодів у контексті історії літератури, визначити етимологію його назви, граничні дати, типологічні риси, аргументувати його відмінності та особливості; аналізувати загальні світоглядні концепції епохи та художні концепції окремих авторів епохи Середньовіччя та Ренесансу

<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<p>Література для вивчення дисципліни</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dąbrówka A. Średniowiecze. Warszawa, 2005. 2. Epoki literackie. Bielsko-Biała, 2004. 3. Epoki literackie. Renesans. Warszawa, 2008. 4. Epoki literackie. Średniowiecze. Warszawa, 2008. 5. Historia ludzi. Podręcznik. Kraków, 2003. 6. Kochanowski J. Interpretacje / Pod red. J. Błońskiego. Kraków, 1989. 7. Karpiński A. Renesans. Warszawa, 2007. 8. Michałowska T. Średniowiecze. Warszawa, 1996. 9. Mrocewicz K. Starożytność-Oświecenie. Warszawa, 2000. 10. Okresy literackie. Warszawa, 1994. 11. Słownik literatury staropolskiej (Średniowiecze-Renesans-Barok). Wrocław, 1990. 12. Średniowiecze. Renesans. Materiały do ćwiczeń, Opracowania. Warszawa, 2001. 13. Петрухіна Л.Е. Історія польської літератури (середньовіччя, Ренесанс). Львів, 2003. 14. Шаповалова М., Рубанова Г., Моторний В. Історія зарубіжної літератури: Середні віки та Відродження. Львів, 1993. <p>Інформаційні ресурси: http://www.staropolska.pl/ (сайт, присвячений старопольській літературі) http://literat.ug.edu.pl/ (Biblioteka literatury polskiej w internecie) http://www.epoki-literackie.cba.pl/</p>
<p>Тривалість курсу</p>	<p>3 семестр</p>
<p>Обсяг курсу</p>	<p>45 годин, з них 16 лекцій, 16 практичних занять, 13 годин самостійної роботи, 1.5 кредити ЄКТС</p>
<p>Очікувані результати навчання</p>	<p>Студенти повинні знати зміст понять та тем: середньовіччя, романський стиль, готичний стиль, старопольська література, релігійна літератури, найдавніші пам'ятки польської літератури, світська література, дидактична спрямованість, літописи, агіографічна література, проповіді, апокрифи, Відродження (Ренесанс), гуманізм, антропоцентризм, гедонізм, епікуреїзм, стоїцизм, реформація (лютеранство, кальвінізм), “золоте століття” польської культури, релігійна толерантність, меценатство, фрашка, трен, творчість М. Рея, творчість Я. Кохановського;</p> <p>вміти: 1) орієнтуватися в історико-літературному процесі, розуміти спадкоємність, а також специфіку літературних епох;</p> <p>2) характеризувати кожен період в історії літератури, визначити етимологію його назви, граничні дати, типологічні риси, аргументувати його відмінність та особливість;</p> <p>3) аналізувати загальні світоглядні концепції епохи та художні концепції окремих авторів;</p> <p>4) аналізувати художньо-образну систему літературної епохи, стилю, напрямку, автора, окремого твору;</p> <p>5) творчо та послідовно формулювати та аргументувати власні думки про літературний твір.</p>
<p>Ключові слова</p>	<p>історія польської літератури, середньовіччя, Ренесанс, старопольська література, релігійна літератури, найдавніші</p>

	пам'ятки польської літератури, світська література, дидактична спрямованість, літописи, агіографічна література, проповіді, апокрифи, Відродження (Ренесанс), гуманізм, антропоцентризм, гедонізм, епікуреїзм, стоїцизм, реформація (лютеранство, кальвінізм), “золоте століття” польської культури, релігійна толерантність, меценатство, фрашка, трен.
Формат курсу	Очний
Теми	* СХЕМА КУРСУ
Підсумковий контроль, форма	іспит у 4-му семестрі
Пререквізити	Вступ до літературознавства, Теорія літератури, Історія української літератури, Історія польської літератури.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	лекція, презентація, бесіда, пояснення, практична робота. Під час вивчення курсу студенти формують та вдосконалюють уміння застосовувати філософсько-критичні концепції для досягнення розуміння художнього тексту. Застосовується метод аналізу художнього твору у ширшому контексті історико-літературної епохи із врахуванням знань з теорії літератури, методологічні засади і типологія аналізу художнього твору, аналізу творів різних родів і жанрів, а також метод вивчення літературознавчого матеріалу, що передбачає вивчення життєпису та індивідуального стилю письменника, засвоєння теоретико-літературних понять та опрацювання літературно-критичних статей з певної теми, метод порівняльного аналізу з напрямками, стилями мистецтва, що мали місце у певній історико-культурній епосі.
Необхідне обладнання	проектор, інтерактивна дошка
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	15 балів (контрольні роботи) – враховуються у 4-му семестрі, під час курсу Історія польської літератури. Бароко. Просвітництво.
Питання екзамену	до <ol style="list-style-type: none"> 1. Література польського Середньовіччя. Загальна характеристика літератури Середньовіччя у Польщі. 2. Риси, функції та жанри польської середньовічної літератури. 3. Джерела середньовічної літератури. Загальні канони розвитку загальноєвропейської літератури у середньовіччі. Функції середньовічної літератури. 4. Найдавніші пам'ятки польського письменства 5. Релігійна поезія. «Богородиця» – найстарший збережений польський пісенний текст (XII-XIIIст.). 6. Світська поезія. 7. Значення польської середньовічної літератури для розвитку культури і літератури. 8. Література епохи Ренесансу в Польщі. Загальна характеристика епохи Ренесансу в Польщі. Найвизначніші представники польської ренесансної літератури. 9. Суспільно-політичне тло. 10. Функції, риси та жанри літературної епохи Ренесансу. Зміна рецепції літератора та літератури.

	<p>11. Початки гуманістичних ідей у Польщі. Рання ренесансна література.</p> <p>12. Проза епохи Ренесансу. А.Ф.Моджевський. Лукаш Гурніцький. Пьотр Скарґа.</p> <p>13. Миколай Рей – один з провідних представників літератури Відродження у Польщі. «Коротка розмова між трьома особами: паном, вйтом і парохом...», «Постилла», «Власний візерунок поштивої людини», «Звіринець», «Дзеркало» та «Фіґліки».</p> <p>14. Ян Кохановський – найяскравіша постать польського Ренесансу.</p> <p>15. Концепція Бога у творчості Я.Кохановського – «Давидів Псалтир».</p> <p>16. Загальнолюдські та філософські роздуми над смертю – «Трени».</p> <p>17. Філософія і життєва мудрість поета – «Фрашки».</p> <p>18. Значення творчості Кохановського для польської літератури.</p>
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

Схема курсу

Тиж. / дата / год.-	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності і (заняття)	Література.	Завдання, год	Термін виконання
1 тиждень	Література польського Середньовіччя. Загальна характеристика літератури Середньовіччя у Польщі. Загальні відомості про епоху. Етимологія назви. Формування польської держави у IX-Xст.	лекція	Michałowska T. Średniowiecze.W arszawa, 1996.	Хрещення Польщі у 966р. Наслідки інтеграції країни до західного середньовічного християнського світу (негативні, позитивні). Шляхи проникнення християнської культури у Польщу. Хронологія польського середньовіччя (кінець X-XIIIст., XIVст., XVст.).	
2 тиждень	Риси, функції та жанри польської середньовічної літератури. Джерела середньовічної літератури. Загальні канони розвитку загальноєвропейської літератури у середньовіччі. Функції	практична	Michałowska T. Średniowiecze.W arszawa, 1996.		

	середньовічної літератури. Літературні жанри (глосси, агіографічна (житійна) література, літописи (хроніки), проповіді, апокрифи, переклади Святого Письма, молитовники, трактати, поезія – релігійна та світська, релігійні пісні, сатира, пасквіль.)				
3 тиждень	Найдавніші пам'ятки польського письменства. Польські історичні хроніки – свідoctва минулих часів. Хроніки Галла Аноніма, Вінцентія Кадлубека, Яна Длугоша, "Великопольська хроніка".	лекція	Dąbrowka A. Średniowiecze. Warszawa, 2005.	Переклади Святого Письма. «Псалтир благословенної Кінги», «Псалтир королеви Ядвіги», «Біблія королеви Софії».	
4 тиждень	Проповіді. «проповіді Святого Хреста» - перший художній текст польською мовою, «Гнєзненські проповіді». Апокрифічна література. «Перемишлянські роздуми». Життя святих (житійна література, агіографія). «Житіє св..Войцеха», «Житіє св..Станіслава», «Житіє святої Ядвіги», «Житіє св.Станіслава», «Легенда про святого Олексія».	практична	Michałowska T. Średniowiecze. Warszawa, 1996.		

5 тиждень	Релігійна поезія. «Богородиця» – найстарший збережений польський пісенний текст (XII-XIIIст.). Характер релігійного гімну. Композиція, версифікація, символічність твору. Художньо-естетична вартість. Світська поезія. «Розмова майстра Полікарпа зі смертю».	лекція	Dąbrówka A. Średniowiecze. Warszawa, 2005.	Марійна поезія. Значення польської середньовічної літератури для розвитку культури і літератури.	
6 тиждень	Дидактична поезія. «Вірш Слоти про багатий стіл». «Лист про кохання».	практична	Dąbrówka A. Średniowiecze. Warszawa, 2005.		
7 тиждень	Відвідини виставки сталої виставки ікон та сакральної культури у Національному музеї імені А.Шептицького	лекція			
8 тиждень	Контрольна робота за темою «Середньовіччя.»	практична			

9 тиждень	Література епохи Ренесансу в Польщі. Загальна характеристика епохи Ренесансу в Польщі. Найвизначніші представники польської ренесансної літератури.	лекція	Karpiński A. Renesans. Warszawa, 2007.	Функції, риси та жанри літературної епохи Ренесансу. Зміна рецепції літератора та літератури	
10 тиждень	Суспільно-політичне тло. Періодизація польського Ренесансу: I період – «Осінь середньовіччя», II період – розвиток ідей гуманізму, III період – створення найвизначніших літературних творів, IV період – перехідний між Ренесансом та Бароко.	практична	Karpiński A. Renesans. Warszawa, 2007.	.	
11 тиждень	Початки гуманістичних ідей у Польщі. Рання ренесансна література. Перші промені гуманізму у Польщі. Постаті Філіпа-Буонакорсі-Калімаха, Конрада Цельтиса. Заснування першого у Польщі товариства письменників. Перші латиномовні поети раннього Відродження.	лекція	Karpiński A. Renesans. Warszawa, 2007.	Міщансько-народна література. Проза епохи Ренесансу. А.Ф.Моджевський. Лукаш Гурніцький. Пьотр Скарга.	
12 тиждень	Миколай Рей – «вчитель народу та піонер польської мови» та один з	практична	Karpiński A. Renesans. Warszawa, 2007.		

	<p>провідних представників літератури Відродження у Польщі. «Коротка розмова між трьома особами: паном, вйтом і парохом...», «Постилла», «Власний візерунок поштивої людини», «Звіринець», «Дзеркало» та «Фігліки».</p>				
13 тиждень	<p>Ян Кохановський – найяскравіша постать польського Ренесансу. Перша поема про кохання у польській літературі – «Шахи». Концепція Бога у творчості Я.Кохановського – «Давидів Псалтир».</p>	лекція	<p>Kochanowski J. Interpretacje / Pod red. J. Błońskiego. Kraków, 1989.</p>	<p>Антична традиція і проблеми суспільно-політичного життя Польщі – «Відмова грецьким послам».</p>	
14 тиждень	<p>Загальнолюдські та філософські роздуми над смертю – «Трени».</p>	практична	<p>Kochanowski J. Interpretacje / Pod red. J. Błońskiego. Kraków, 1989.</p>		
15 тиждень	<p>Філософія і життєва мудрість поета – «Фрашки». Значення творчості Кохановського для польської літератури. Місце польської літератури епохи Відродження у слов'янському та світовому контекстах.</p>	лекція	<p>Kochanowski J. Interpretacje / Pod red. J. Błońskiego. Kraków, 1989.</p>		
16 тиждень	<p>Контрольна робота за темою «Відродження».</p>	практична			

